

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Соціально-гуманітарний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан
Соціально-гуманітарного
факультету
Оксана БОМОТЮК

«   »   2023
р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«   »   2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Навчально-наукового
інституту новітніх
освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ

«   »   2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«ТРЕНЕРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність – 017 «Фізична культура і спорт»

Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт

Кафедра фізичної реабілітації і спорту

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПІЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Іспит (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1
Заочна	1	1	8	4			138	150	1

Тернопіль – ЗУНУ
2023

31.08.2023
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 01 «Освіта/педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму склав доцент викладач кафедри фізичної реабілітації і спорту Гах Роман Васильович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації і спорту, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри,
кандидат педагогічних наук, доцент _____ Роман ГАХ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Фізична культура і спорт» протокол №1 від 28 серпня 2023 року.

Голова групи забезпечення спеціальності _____ Едуард МАЛЯР

Гарант ОП _____ Роман ГАХ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Тренерсько-викладацька діяльність»

1. Опис дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність»

Дисципліна «Тренерсько-викладацька діяльність»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 01 – «Освіта/Педагогіка»	Дисципліна циклу професійної підготовки, нормативна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 017 – «Фізична культура і спорт» освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 96</i> (в т.ч. тренінг – 4) Індивідуальна робота: <i>Денна – 5</i>
Тижневих годин: денна форма навчання - 10, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового екзамену (1 семестр)

2. Мета і завдання дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Вимоги до сучасного фахівця визначаються сучасними завданнями розвитку суспільства. Основним критерієм якості підготовки майбутнього тренера-викладача є його професійна компетентність. Посилення прагматичних аспектів у професійній підготовці майбутніх тренерів-викладачів у вищій школі зумовлюється результативно-цільовою спрямованістю, концентрованим виразом якого можна вважати психолого-педагогічні вміння та технології роботи зі слухачами. Відтак виникає потреба розвитку професійної компетентності в межах фахової підготовки майбутніх тренерів-викладачів, що вимагає вироблення в них фахових навичок і вмінь. Комплекс навичок і вмінь ефективно формується завдяки використанню на

заняттях психолого-педагогічного інструментарію. До якостей тренера-викладача, що формуються в процесі професійної підготовки належать оволодіння значними обсягами інформації; саморозвиток та самовдосконалення в аспекті фахової підготовки; здатність самостійно вивчати спеціальну літературу; розвинене мислення; володіння спортивною культурою; здатність до планування та організації навчальної і змагальної діяльності; здійснення самоконтролю та самоаналізу; позитивне ставлення до вивчення спеціальних (фахових) дисциплін.

Метою дисципліни є оволодіння майбутніми фахівцями теоретичними основами та методами тренерсько-викладацької діяльності; системними знаннями й практичними навичками спрямованими на забезпечення належної якості підготовки слухачів до спортивної та методичної роботи.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- теоретично обґрунтувати психолого-педагогічні засади організації діяльності тренерів-викладачів;
- проводити лекційні та практичні заняття з фізичної культури зі студентами різних курсів;
- усвідомлено використовувати психолого-педагогічні технології у процесі підготовки спортсменів;
- отримати практичні навички до самомотивації та мотивації слухачів до досягнення високих спортивних результатів;
- володіти психолого-педагогічними знаннями у сфері вирішення конфліктних ситуацій у спортивній діяльності;
- розуміти вікові особливості студентської молоді та їх місце у становленні особистості успішного спортсмена;
- використовувати сучасні освітні програми підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
2. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
4. Здатність мотивувати людей до досягнення спільної мети.
5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
6. Здатність проектувати, організовувати та аналізувати науково-педагогічну діяльність з дисциплін предметної області у закладах вищої освіти.
7. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.
8. Здатність визначати суперечності та прогалини у наявній системі знань з функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту.
9. Здатність використовувати у тренерсько-викладацькій діяльності основні категорії знань, принципів спортивної психології та педагогіки для визначення індивідуальних психолого-педагогічних особливостей особистості.
10. Здатність використовувати навички психолого-педагогічних технологій в підготовці спортсменів.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Актуальні проблеми сучасної підготовки спортсменів, теоретико-методичні засади спортивної підготовки.

2.5. Результати навчання.

1. Використовувати сучасні методи самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії.

2. Демонструвати знання нормативно-правової бази науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

3. Розробляти науково-методичне забезпечення дисциплін предметної області та проводити різні види навчальних занять у закладах вищої освіти.

4. Розуміти та дотримуватися вимог академічної доброчесності та не допускати їх порушення під час навчання та наукової роботи.

5. Використовувати у тренерсько-викладацькій діяльності основні категорії знань, принципів спортивної психології та педагогіки для визначення індивідуальних психолого-педагогічних особливостей особистості.

6. Використовувати навички психолого-педагогічних технологій у ході підготовки спортсменів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні засади психолого-педагогічної підготовки в системі тренерсько-викладацької діяльності.

Тема 1. Психолого-педагогічні засади організації тренерсько-викладацької діяльності

Зміст освіти і навчання. Методи навчання. Форми організації учбової діяльності. Загальні форми організації учбової діяльності: індивідуальна парна, групова, колективна. Самостійна (дидактично керована) робота студентів. Імітаційні та ігрові форми організації учбової діяльності студентів: ділові ігри, рольові ігри та ін. Специфіка та ефективність ділових і рольових ігор. Методичні системи педагогів-новаторів. Характеристика програмованих, проблемних, дослідницьких, імітаційних методів навчання. Психолого-педагогічні основи застосування навчальних засобів: підручників, учбових посібників, макетів, моделей, технічних засобів автоматизованих навчальних систем та ін. Комп'ютеризація навчання у вищій школі. Формування digital-skills. Сервіси для дистанційного навчання: платформи для он-лайн конференцій (Google Hangouts, Skype, Zoom, Webex); ресурси зі створення презентацій (Canva, Prezi); ресурси для майндмепінгу (Mindomo, Mindmeister, Coggle); ресурси зі створення текстів, завдань, інформаційні ресурси (Quizlet, Classtime, Kahoot, Learningapps); інструменти взаємодії зі студентами (Classroom, Docs, Padlet). Педагогічний контроль, його різновиди, часові параметри контролю.

Тема 2. Сутність педагогічної майстерності спортивного педагога.

Поняття про педагогічну діяльність та її структуру. Суспільна значущість педагогічної діяльності, її функціональні компоненти. Критерії педагогічної майстерності та їх характеристика. Характеристика педагогічних умінь: конструктивних, організаторських, дидактичних, пізнавальних, комунікативних. Структура підготовленості тренера: базова загально-теоретична підготовка, спеціально-теоретична підготовка, професійно-педагогічна підготовка, професійно-практична підготовка.

Тема 3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога.

Структура знань спортивного педагога. Вимоги до особистості тренера-педагога. Елементи педагогічної культури. Особистісні детермінанти авторитету. Зміст професійної етики педагога. Структура педагогічної техніки. Техніка мовлення. Етапи професійного становлення. Види та попередження професійних деформацій особистості. Емоційне вигорання

Змістовий модуль 2. Особистісні характеристики фахівця з фізичного виховання.

Тема 4. Модельні характеристики професійної кваліфікації тренера.

Репродуктивна та адаптивна характеристики спеціаліста. Локально-моделююча та системно-моделююча характеристики спеціаліста. Системно-моделююча діяльність щодо формування поведінки спортсмена. Образ ідеального тренера-педагога.

Тема 5. Психолого-педагогічні здібності тренера та їх формування.

Перцептивні здібності. Конструктивні здібності. Дидактичні здібності. Експресивні здібності. Комунікативні здібності. Організаторські здібності. Методи самовиховання. Педагогічна саморегуляція.

Тема 6. Особистість тренера та стилі керівництва.

Психолого-педагогічна культура тренера. Асертивна поведінка у тренерсько-викладацькій діяльності. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль.

Тема 7. Освітні засади тренерсько-викладацької діяльності.

Проблема адаптації абітурієнтів до навчально-виховного процесу. Психолого-педагогічні фактори соціалізації студента як фахівця. Вікові особливості студентської молоді та їх роль у становленні особистості. Індивідуалізація та диференціація навчально-виховного процесу. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів. Формування творчої особистості. Забезпечення психологічної готовності студентів до спортивної та професійної діяльності.

Змістовий модуль 3. Сучасні інноваційні технології навчання у тренерсько-викладацькій діяльності.

Тема 8. Психолого-педагогічні умови формування спортивної мотивації у тренерсько-викладацькій діяльності.

Поняття «мотив», «мотивування», «інтерес». Мета спортивної діяльності. Умотивованість спортсмена до роботи на тренувальному занятті. Формування позитивного ставлення до занять спортом. Розвиток емоційно-вольових якостей: цілеспрямованості, рішучості, наполегливості, впевненості в своїх силах,

самовладання, винахідливості, емоційної стійкості.

Тема 9. Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи у тренерсько-викладацькій діяльності.

Інновації та інноваційна діяльність. Чинники, що спонукали до введення інноваційних підходів до укладання навчальних програм з фізичного виховання. Характеристика авторських програм фізкультурно-оздоровчої роботи. Структура занять з фізичної культури з використанням інноваційних технологій. Новітні оздоровчі технології в сучасній освіті. Використання інформаційних технологій у фізичній культурі і спорті.

Тема 10. Психолого-педагогічні особливості викладання спортивних дисциплін на основі тренінгових технологій.

Тренінгові технології навчання як засіб розвитку професійних компетенцій майбутніх фахівців. Організація викладання спортивних дисциплін.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Принципи організації та проведення навчальних тренінгів за методом Девіда Колба. Рефлексія отриманих знань. Планування навчальної діяльності студентів за технологією постановки цілей ALPEN, Mind Map. Диференційоване навчання. Розвиток гнучкості, оригінальності мислення, толерантності, здатності вирішувати проблемні завдання та ситуації в команді та індивідуально під час тренінгових занять. Сучасні зарубіжні системи вищої освіти розвинутих країн. Зарубіжний досвід викладання спортивних дисциплін у вищій школі.

Тема 11. Конфлікти та способи їх вирішення в спортивній діяльності.

Причини та умови виникнення конфліктів. Причини конфліктів в спортивно-педагогічній взаємодії. Характеристика конфліктних ситуацій: діяльності, поведінки, відношень. Конструктивний та деструктивний конфлікт. Моделі врегулювання конфліктних ситуацій у спортивній діяльності.

Тема 12. Менеджмент виховного процесу у спортивно-педагогічних закладах України.

Менеджмент виховного процесу як основа новітніх підходів до управління виховною роботою в спортивно-педагогічних закладах. Роль та місце менеджменту виховання в управлінні виховним процесом у спортивно-педагогічних закладах. Функції методичного керівництва виховною роботою: загальні (цілепокладання, прогнозування, планування, організації, контролю та регулювання); специфічні (пізнавальна, конструювання, впровадження). Організація та методика збирання інформації про інноваційні технології виховної роботи. Діяльність посадових осіб освітнього закладу з управління виховною роботою.

Тема 13. Цілісний психолого-педагогічний процес в спортивно-педагогічних закладах України.

Актуальні проблеми педагогічного процесу, його теоретичне обґрунтування в науковій психолого-педагогічній літературі. Загальні теоретичні основи психолого-педагогічного процесу, його розуміння цілісності в широкому і вузькому сенсі слова, рушійні сили. Спільність та специфіка навчання і виховання тренера-викладача в цілісному педагогічному процесі. Основні властивості психолого-педагогічного процесу, його система (мета, завдання, зміст, діяльність, результат) та закономірності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність»

Теми	Кількість годин				Конт рольн і заход и
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні засади психолого-педагогічної підготовки в системі тренерсько-викладацької діяльності.					
Тема 1. Психолого-педагогічні засади організації тренерсько-викладацької діяльності.	4	2	8	2	Опитування, тестування, виконання практичних завдань
Тема 2. Сутність педагогічної майстерності спортивного педагога.	2	2	8		
Тема 3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога.	2	2	8		
Змістовий модуль 2. Особистісні характеристики фахівця з фізичного виховання.					
Тема 4. Модельні характеристики професійної кваліфікації тренера.	2	2	8	2	Опитування, тестування, виконання практичних завдань
Тема 5. Психолого-педагогічні здібності тренера та їх формування.	2	2	10		
Тема 6. Особистість тренера та стилі керівництва.	2	2	8		
Тема 7. Психологічні засади тренерсько-викладацької діяльності.	4	2	8		
Змістовий модуль 3. Сучасні інноваційні технології навчання у тренерсько-викладацької діяльності.					

Тема 8. Психолого-педагогічні умови формування спортивної мотивації у тренерсько-викладацькій діяльності.	2	2	8	1	Опитування, тестування, виконання практичних завдань
Тема 9. Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи у тренерсько-викладацькій діяльності.	2	2	6		
Тема 10. Психолого-педагогічні особливості викладання спортивних дисциплін на основі тренінгових технологій.	2	2	6		
Тема 11. Конфлікти та способи їх вирішення в спортивній діяльності.	2	2	6		
Тема 12. Менеджмент виховного процесу у спортивно-педагогічних закладах України.	2	2	6		
Тема 13. Цілісний психолого-педагогічний процес в спортивно-педагогічних закладах України.	2	2	6		
Тренінг					
Разом:	30	15	96	9	

5. Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні засади психолого-педагогічної підготовки в системі тренерсько-викладацької діяльності.

Тема 1. Психолого-педагогічні засади організації тренерсько-викладацької діяльності

1. Зміст освіти і навчання. Методи навчання. Форми організації учбової діяльності. Загальні форми організації учбової діяльності: індивідуальна парна, групова, колективна.
2. Самостійна (дидактично керована) робота студентів.
3. Імітаційні та ігрові форми організації учбової діяльності студентів: ділові ігри, рольові ігри та ін. Специфіка та ефективність ділових і рольових ігор.

4. Характеристика програмованих, проблемних, дослідницьких, імітаційних методів навчання.
5. Психолого-педагогічні основи застосування навчальних засобів: підручників, учбових посібників, макетів, моделей, технічних засобів автоматизованих навчальних систем та ін. Комп'ютеризація навчання у вищій школі. Формування digital-skills.
6. Сервіси для дистанційного навчання: платформи для он-лайн конференцій (Google Hangouts, Skype, Zoom, Webex); ресурси зі створення презентацій (Canva, Prezi); ресурси для майндмепінгу (Mindomo, Mindmeister, Coggle); ресурси зі створення текстів, завдань, інформаційні ресурси (Quizlet, Classtime, Kahoot, Learningapps); інструменти взаємодії зі студентами (Classroom, Docs, Padlet).
7. Педагогічний контроль, його різновиди, часові параметри контролю.

Тема 2. Сутність педагогічної майстерності спортивного педагога.

1. Поняття про педагогічну діяльність та її структуру.
2. Суспільна значущість педагогічної діяльності, її функціональні компоненти. Критерії педагогічної майстерності та їх характеристика.
3. Характеристика педагогічних умінь: конструктивних, організаторських, дидактичних, пізнавальних, комунікативних.
4. Структура підготовленості тренера: базова загально-теоретична підготовка, спеціально-теоретична підготовка, професійно-педагогічна підготовка, професійно-практична підготовка.

Тема 3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога.

1. Структура знань спортивного педагога.
2. Вимоги до особистості тренера-педагога.
3. Елементи педагогічної культури. Особистісні детермінанти авторитету.
4. Зміст професійної етики педагога.
5. Структура педагогічної техніки. Техніка мовлення.
6. Етапи професійного становлення.
7. Види та попередження професійних деформацій особистості. Емоційне вигорання

Змістовий модуль 2. Особистісні характеристики фахівця з фізичного виховання.

Тема 4. Модельні характеристики професійної кваліфікації тренера.

1. Репродуктивна та адаптивна характеристиках спеціаліста.
2. Локально-моделююча та системно-моделююча характеристиках спеціаліста.
3. Системно-моделююча діяльність щодо формування поведінки спортсмена.
4. Образ ідеального тренера-педагога.

Тема 5. Психолого-педагогічні здібності тренера та їх формування.

1. Перцептивні здібності.
2. Конструктивні здібності.
3. Дидактичні здібності.

4. Експресивні здібності.
5. Комунікативні здібності.
6. Організаторські здібності.
7. Методи самовиховання. Педагогічна саморегуляція.

Тема 6. Особистість тренера та стилі керівництва.

1. Психолого-педагогічна культура тренера.
2. Асертивна поведінка у тренерсько-викладацькій діяльності.
3. Авторитарний стиль. Авторитарний стиль. Демократичний стиль. Ліберальний стиль. Маніпулятивний стиль. Непослідовний стиль.

Тема 7. Психологічні засади тренерсько-викладацької діяльності.

1. Проблема адаптації абітурієнтів до навчально-виховного процесу.
2. Психолого-педагогічні фактори соціалізації студента як фахівця.
3. Вікові особливості студентської молоді та їх роль у становленні особистості.
4. Індивідуалізація та диференціація навчально-виховного процесу.
5. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.
6. Формування творчої особистості. Забезпечення психологічної готовності студентів до спортивної та професійної діяльності.

Змістовий модуль 3. Сучасні інноваційні технології навчання у тренерсько-викладацької діяльності.

Тема 8. Психолого-педагогічні умови формування спортивної мотивації у тренерсько-викладацькій діяльності.

1. Поняття «мотив», «мотивування», «інтерес».
2. Мета спортивної діяльності. Умотивованість спортсмена до роботи на тренувальному занятті.
3. Формування позитивного ставлення до занять спортом.
4. Розвиток емоційно-вольових якостей: цілеспрямованості, рішучості, наполегливості, впевненості в своїх силах, самовладання, винахідливості, емоційної стійкості.

Тема 9. Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи у тренерсько-викладацькій діяльності.

1. Інновації та інноваційна діяльність. Чинники, що спонукали до введення інноваційних підходів до укладання навчальних програм з фізичного виховання.
2. Характеристика авторських програм фізкультурно-оздоровчої роботи.
3. Структура занять з фізичної культури з використанням інноваційних технологій.
4. Новітні оздоровчі технології в сучасній освіті.
5. Використання інформаційних технологій у фізичній культурі і спорті.

Тема 10. Психолого-педагогічні особливості викладання спортивних дисциплін на основі тренінгових технологій.

1. Тренінгові технології навчання як засіб розвитку професійних компетенцій майбутніх фахівців.
2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.

3. Тренінгові технології навчання в професійній підготовці майбутніх фахівців.
4. Принципи організації та проведення навчальних тренінгів за методом Девіда Колба. Рефлексія отриманих знань.
5. Планування навчальної діяльності студентів за технологією постановки цілей ALPEN, Mind Map. Диференційоване навчання.
6. Розвиток гнучкості, оригінальності мислення, толерантності, здатності вирішувати проблемні завдання та ситуації в команді та індивідуально під час тренінгових занять.
7. Сучасні зарубіжні системи вищої освіти розвинутих країн. Зарубіжний досвід викладання спортивних дисциплін у вищій школі.

Тема 11. Конфлікти та способи їх вирішення в спортивній діяльності.

1. Причини та умови виникнення конфліктів.
2. Причини конфліктів в спортивно-педагогічній взаємодії.
3. Характеристика конфліктних ситуацій: діяльності, поведінки, відношень.
4. Конструктивний та деструктивний конфлікт.
5. Моделі врегулювання конфліктних ситуацій у спортивній діяльності.

Тема 12. Менеджмент виховного процесу у спортивно-педагогічних закладах України.

1. Менеджмент виховного процесу як основа новітніх підходів до управління виховною роботою в спортивно-педагогічних закладах.
2. Роль та місце менеджменту виховання в управлінні виховним процесом у спортивно-педагогічних закладах.
3. Функції методичного керівництва виховною роботою: загальні (цілепокладання, прогнозування, планування, організації, контролю та регулювання); специфічні (пізнавальна, конструювання, впровадження).
4. Організація та методика збирання інформації про інноваційні технології виховної роботи.
5. Діяльність посадових осіб освітнього закладу з управління виховною роботою.

Тема 13. Цілісний психолого-педагогічний процес в спортивно-педагогічних закладах України.

1. Актуальні проблеми педагогічного процесу, його теоретичне обґрунтування в науковій психолого-педагогічній літературі.
2. Загальні теоретичні основи психолого-педагогічного процесу, його розуміння цілісності в широкому і вузькому сенсі слова, рушійні сили.
3. Спільність та специфіка навчання і виховання тренера-викладача в цілісному педагогічному процесі.
4. Основні властивості психолого-педагогічного процесу, його система (мета, завдання, зміст, діяльність, результат) та закономірності.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність» виконується самостійно кожним студентом згідно методичних рекомендацій до виконання КППЗ. КППЗ охоплює основні теми

дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність». Метою виконання КПЗ є оволодіння студентами психолого-педагогічних знань та вмінь, які потрібні у тренерсько-викладацькій діяльності. КПЗ оформляється відповідно до встановлених вимог. При виконанні та оформленні КПЗ студент може використовувати комп'ютерну техніку. КПЗ оцінюється за 100-бальною шкалою. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність».

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів має на меті формування їх пізнавальної активності, засвоєння основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення набутих знань, підвищення рівня організованості студентів тощо.

У процесі самостійної роботи студенти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації.

Теми	Кількість годин
Тема 1. Психолого-педагогічні засади організації тренерсько-викладацької діяльності.	8
Тема 2. Сутність педагогічної майстерності спортивного педагога.	8
Тема 3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога.	8
Тема 4. Модельні характеристики професійної кваліфікації тренера.	8
Тема 5. Психолого-педагогічні здібності тренера та їх формування.	10
Тема 6. Особистість тренера та стилі керівництва.	8
Тема 7. Психологічні засади тренерсько-викладацької діяльності.	8
Тема 8. Психолого-педагогічні умови формування спортивної мотивації у тренерсько-викладацькій діяльності.	8
Тема 9. Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи у тренерсько-викладацькій діяльності.	8

Тема 10. Психолого-педагогічні особливості викладання спортивних дисциплін на основі тренінгових технологій.	6
Тема 11. Конфлікти та способи їх вирішення в спортивній діяльності.	6
Тема 12. Менеджмент виховного процесу у спортивно-педагогічних закладах України.	6
Тема 13. Цілісний психолого-педагогічний процес в спортивно-педагогічних закладах України.	6
Разом:	96

8. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Тематика: «Психолого-педагогічна майстерність тренера-викладача»

Мета: активізувати творчий потенціал фахівців у галузі фізичної культури і спорту; удосконалити знання, уміння і навички організації різних видів педагогічної діяльності; стимулювати бажання педагогів підвищувати свій фаховий рівень.

Завдання: розширити знання про можливості активних методів навчання; ознайомити педагогів із дієвими нетрадиційними методами активізації навчання; розглянути основні ідеї педагогів-класиків щодо особистісних якостей викладача; допомогти в організації професійного самовдосконалення та самоосвіти; сформувати та удосконалити уміння критичного і творчого мислення у процесі вирішення професійних завдань; сформувати вміння працювати в команді.

Портфель тренера: методичні пазли, мультимедійні слайди, роздатковий матеріал для учасників тренінгу, керівництво для тренера. Екіпіровка тренінгу: мультимедійне обладнання, маркери, фломастери, скотч, аркуш А1, «дерево знань» (макет дерева).

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Тренерсько-викладацька діяльність» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%

Модуль 1:

1. Тема 1: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
2. Тема 2: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
3. Тема 3: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
4. Тема 4: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
5. Тема 5: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
6. Тема 6: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
7. Тема 7: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
3. Конспект лекцій – 5 балів.
4. Тестування теми 1 – 7 – 25 балів (20 питань по 1 балу, 1 завдання практичного характеру – 5 балів).

Модуль 2:

1. Тема 8: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
2. Тема 9: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
3. Тема 10: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
4. Тема 11: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
5. Тема 12: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
6. Тема 13: поточне опитування – 5 балів, тестування – 2 бали, практичне завдання – 3 бали.
7. Конспект лекцій – 5 балів.
4. Тестування теми 8 – 13 – 25 балів (20 питань по 1 балу, 1 завдання практичного характеру – 5 балів).

Модуль 3: 1. КППЗ – 60 балів. 2. Тренінг – 40 балів.

Модуль 4: екзаменаційне оцінювання – 4 питання по 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-11
2.	Електронний варіант практичних занять	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Антоненко В., Є. Козак. Педагогічні умови формування спортивної мотивації на начальному етапі багаторічної підготовки спортсменів гирьового спорту. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Серія : Педагогічні науки. 2019. № 2. С. 23-37.
2. Вітвицька С.С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти. Акмедосягнення науковців Житомирської науковопедагогічної школи: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. – С. 302-347.
3. Гаркуша С. В. Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретичний та методичний аспекти. Монографія / С.В. Гаркуша. – Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2014. – 392 с.
4. Гринчук А., Чехівська Ю. Застосування інноваційних технологій як засобу підвищення мотивації студентів до занять фізичним вихованням. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 145-150.
5. Глазирін, І. Д. Педагогіка спортивної діяльності : курс лекцій та лабораторний практикум / І. Д. Глазирін, В. М. Глазиріна ; МОНМСУ, Черкаський НУ ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2018. – 132 с.
6. Іваній І. Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту. Навчально-методичний посібник. Університетська книга. 2018. 128 с.
7. Леоненко А.В., Красілов А.Д. Застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні дітей та молоді. *Молодий вчений*. №3.1 (43.1), 2017 р., С.

8. Лук'янченко, М. І. Педагогіка здоров'я: теорія і практика : монографія / М. І. Лук'янченко. – Дрогобич : Ред.-вид. відділ Дрогобицького ДПУ ім. І. Франка, 2012. – 348 с.
9. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів / Авторський колектив: Т. Фулей (керівник робочої групи), Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко. К., 2016. 90 с.
10. Мосейчук Ю. Ю. Психолого-педагогічні аспекти вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у контексті неперервної освіти. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2017. № 13. С. 53-57.
11. Пальшкова І. О. Педагогіка: професійно-педагогічна культура вчителя : навч. посіб. / І. О. Пальшкова. – К.: Слово, 2019. – 192 с.
12. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К. – Знання, 2015. – 495 с.
13. Павлюк Є. О., Чопик Т. В. Критеріальний підхід розвитку професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів в процесі їх професійного становлення. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України : електрон. наук. фах. вид.* / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. 2019.
14. Царенко К. В. Педагогічні умови розвитку професійно-педагогічної компетентності тренера-викладача ДЮСШ у процесі підвищення кваліфікації. *Педагогіка і психологія професійної освіти : наук.-метод. журнал.* / [редкол.: Н. Г. Ничкало (голов. ред.) та ін.]. Львів : НТУ «Львівська політехніка», 2016. № 3. С. 125–136.
15. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. – 280 с.
16. Adam R. Nicholls. *Psychology in Sports Coaching: Theory and Practice*. Routledge; 2nd Edition. 2017. 294 p.
17. Richard L. Stephen H. *Positive Pedagogy for Sport Coaching*. Routledge; 2nd Edition. 2019. 192 p.
18. Tsarenko K. V. The methods of assessment of professional and pedagogical competence of youth sports school trainer-teachers on refresher courses. *Scientific discussion*. Praha : Vinohrady, 2017. Vol. 1. № 4. P. 45–51.